

Andorra la Vella 17 de febrer de 2021

*Els drets de la persona en societat

Llibertat d'expressió i la llibertat d'informació

En funció de que es tracti d'idees o d'opinions o bé de simples fets, tindrem una o altre llibertat.

En una societat democràtica s'ha d'assegurar i garantir les condicions per a la formació d'una opinió pública lliure.

La llibertat d'expressió és el dret a expressar i a difondre pensaments i opinions mitjançant qualsevol procediment, això inclou:

Formulació d'opinions i creences personals, sense pretensió de determinar fets o afirmar dades objectives.

La llibertat d'informació

El dret a comunicar i rebre lliurement informació veraç

De dret individual a dret social i plural.

En la declaració dels drets de l'home i del ciutadà del 1789 s'entén com un dret individual.

La primera esmena a la constitució dels Estats Units d'Amèrica diu:

“El congrés no podrà aprovar cap llei que coarti la llibertat de paraula i d'impremta”

En aquesta frase la llibertat d'expressió apareix com un valor essencial d'una comunicació social i plural.

Conseqüència directa va ser la regulació dels mitjans de comunicació social per tal de garantir la llibertat d'expressió.

El reconeixement internacional de la llibertat d'expressió:

Declaració Universal del Drets Humans

Art. 19

Tota persona té dret a la llibertat d'opinió i d'expressió; aquest dret inclou el de no ser molestat a causa de les pròpies opinions i el de cercar, rebre i difondre les informacions i les idees per qualsevol mitjà i sense límit de fronteres.

Contingut més ampli de la llibertat d'expressió

El Conveni Europeu dels Drets Humans

Art. 10

1.-Tota persona té dret a la llibertat d'expressió. Aquest dret comprèn la llibertat d'opinió i la llibertat de rebre o de comunicar informacions o idees sense que pugui haver-hi ingerència d'autoritats públiques i sense consideració de fronteres.

El present article no impedeix als Estats de sotmetre les empreses de radiodifusió, de cinema o de televisió a un règim d'autorització prèvia.

La llibertat d'expressió té un contingut més ampli ja que s'afegeix la llibertat d'informar o el dret a rebre informació i altres drets com:

Dret a la creació artística (literatura, pintura, fotografia, música etc)

Dret de càtedra.

Això comporta que la llibertat d'expressió no afecta tan sols a l'individu en si sinó també al col·lectiu.

2.- L'exercici d'aquestes llibertats, quan comportin deures i responsabilitats, pot ser sotmès a determinades formalitats, condicions, restriccions o sancions, previstes per la llei, que constitueixin mesures necessàries, en una societat democràtica, per a la seguretat nacional, la integritat territorial o la seguretat pública, per a la defensa de l'ordre i per a la prevenció del crim, la protecció de la salut o de la moral, la protecció de la reputació o dels drets d'altri, per impedir la divulgació d'informacions confidencials o per garantir l'autoritat i la imparcialitat del poder judicial.

Segons el TEDH

“La llibertat d'expressió és una de les precondicions del funcionament de la democràcia que no s'ha d'interpretar de manera restrictiva

Exemple de sentència sobre la llibertat d'expressió del TEDH:

Cas: OTEGUI contra ESPANYA

El TEDH considera desproporcionada la sanció penal de privació de llibertat imputada a Arnaldo Otegi per les seves declaracions en les que calificó al Rey de España de "jefe de los torturadores".

La resolució se centra en el contingut de l'exercici de la llibertat d'expressió en el debat polític i en la interpretació restrictiva dels seus límits quan es tracta de la crítica cap a les autoritats estatals.

El TEDH desplega una consolidada jurisprudència que otorga preferència al dret a la llibertat d'expressió davant el dret al honor, per ser aquell inherent a la pròpia democràcia. A més, la Cort reitera la incompatibilitat amb el CEDH de les normes internes que doten de sobreprotecció a les autoritats davant les ofenses dels ciutadans i senyala com a desproporcionada la pena de presó per a aquests supòsits a no ser que estiguin en joc altres drets fonamentals, com seria el cas de manifestacions que inciten a la violència o que s'inscriben en el denominat discurs d'odi, alguna cosa que el TEDH no aprecia en les declaracions litigioses.

Consell Constitucional de França

"La llibertat d'expressió està considerada pel Tribunal Europeu de Drets Humans com un pilar fonamental de tota societat democràtica i un dels fonaments de la seva jurisprudència.

La llibertat d'expressió sota les diferents formes garanteix la claredat del debat democràtic i contribueix al principi de preeminència del dret. "

UNESCO

La llibertat d'expressió és el fonament de tota democràcia.

El mandat de la UNESCO reposa en la protecció i la promoció de la llibertat d'expressió.

"La força protectora de la lliure expressió és més intensa quan empara manifestacions crítiques incòmodes per a l'estatus polític o social, quan s'expressen idees políticament incorrectes i quan les mesures restrictives tenen com a finalitat reduir l'espai per a la crítica i les opinions discrepants."

*Manual de Dret Constitucional de Miguel A. Aparicio i Mercè Barceló i Serramalera.

Constitució Andorrana

Art.13

Es reconeixen les llibertats d'expressió, de comunicació i d'informació.

La llei regularà el dret de rèplica, el dret de rectificació i el secret professional.

Queda prohibida la censura prèvia o qualsevol altre mitja de control per part dels poders públics.

La nostra constitució és del 1993 i per tant ja incorpora la llibertat d'expressió amb la de comunicació i d'informació. A l'ensens ja indica la prohibició expressa de censura prèvia o qualsevol altre mitja de control per part dels poders públics.

No obstant en el nostre codi penal del 2005 trobem

Article 325:

Delictes contra el prestigi de les institucions.

“El qui, amb coneixement de la seva falsedat o menyspreu temerari cap a la veritat, realitzi públicament imputacions relatives a l'actuació del Consell General, el Govern, el Consell Superior de la Justícia, els òrgans judicials, el Ministeri Fiscal o els comuns que puguin perjudicar el seu prestigi, ha de ser castigat amb pena de multa fins a 30.000 euros i inhabilitació per a l'exercici de càrrec públic fins a quatre anys, sense perjudici de les penes que, si escau, corresponguin pels atemptats contra l'honor de les persones.”

En el cas de la Sra. Vanessa M. Cortés, presidenta de Stop Violències, el Govern va demanar al fiscal que fos investigada per suposats delictes que descriu l'Art 325.

De nou els principis constitucionals són qüestionats.

Em preocupa la influència que en alguns aspectes legals sembla que ens anem alineant amb el país veí del sud.

Espero que estarem a l'alçada i que la raó, la lògica i el sentit comú interpreti la llei com ho ha fet el TEDH en aquest casos i el cas de la Vanessa M Cortés s'arxivi.

Elisa Muxella

Presidenta de l'IDHA